

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm**Uppdrag att utveckla en metod för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande återkoppling inom tandvården samt utbetalning av medel**

Regeringens beslut

Socialstyrelsen får i uppdrag att projektleda en försöksverksamhet för att utveckla och pröva en metod för en individuellt anpassad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande återkoppling inom tandvården avseende tobak. Regeringens avsikt är att metoden efter försöksperiodens slut ska kunna spridas och användas nationellt. Försöksverksamheten ska utgå från och bygga på befintliga informationsåtgärder avseende tobak inom tandvården. Metoden ska kunna användas under den tid ett ordinärt patientbesök vanligen sker. Socialstyrelsen ska vid genomförandet samråda med Statens folkhälsoinstitut, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Sveriges Kommuner och Landsting, samt de övriga myndigheter och organisationer som Socialstyrelsen finner angelägna för satsningen.

Statens folkhälsoinstitut får i uppdrag att utifrån lärdomar från Riskbruksprojektet, utforma en kunskapsbaserad metod för en individuellt anpassad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande återkoppling avseende tobak som kan användas i tandvården. Statens folkhälsoinstitut ska samråda med Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen ges i uppdrag att testa metoden inom ramen för försöksverksamheten och redovisa konsekvenserna av en nationell spridning av metoden. Socialstyrelsen ska också göra en bedömning av om metoden kan integreras i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets tandvårdstaxa. Utgångspunkten är att metoden ska rymmas inom och bygga på befintliga informationsåtgärder för kort rådgivning avseende tobak inom tandvården. Socialstyrelsen ska särskilt tillse att det inte uppstår någon risk för undanträngning av annan tid eller andra åtgärder under patientbesöket.

För arbetet med uppdraget under 2011 får Socialstyrelsen använda 919 000 kronor och Statens folkhälsoinstitut får använda 500 000 kronor. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 2:7 Alkohol-, narkotika-, dopnings-, och tobakspolitiska åtgärder, anslagspost 9. Medlen utbetalas efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet med hänvisning till det diarienummer som bidragsbeslutet har. Medel som inte förbrukats under 2011 ska återbetalas till Kammarkollegiet den 31 januari 2012.

Senast den 9 december 2011 ska Socialstyrelsen redovisa en plan för hur myndigheten avser genomföra uppdraget åren 2011–2014 samt en plan hur arbetssättet kan integreras i ordinarie arbete. Socialstyrelsen ska årligen till Regeringskansliet (Socialdepartementet), senast den 1 oktober, i samband med den s.k. lägesrapporten av myndighetens arbete inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet (ANDT), inkomma med en delrapport om vilka resultat som hittills har uppnåtts.

Socialstyrelsens slutredovisning av genomförandet av försöksverksamheten, inklusive redovisning av medel, ska vara Regeringskansliet (Socialdepartementet) tillhanda senast den 31 mars 2015. Statens folkhälsoinstituts slutredovisning av sin del av genomförandet, inklusive redovisning av medel, ska vara Regeringskansliet (Socialdepartementet) tillhanda senast den 31 mars 2013. Statens folkhälsoinstituts förslag till metod för en individuellt anpassad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande återkoppling inom tandvården avseende tobak ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 9 december 2011. En utvärdering av insatserna ska ingå i slutredovisningen.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 22 december 2010 propositionen En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (prop. 2010/11:47). Riksdagen antog den samlade strategin den 30 mars 2011 och beslutade samtidigt om det övergripande målet för ANDT-politiken: ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk. Med ett samlat övergripande mål vill regeringen tydliggöra viljeinriktningen att komma till rätta med de samlade problem som bruk, missbruk och beroende av alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) orsakar både individ och samhälle. Strategin anger mål, inriktning och prioriteringar för samhällets insatser under åren 2011–2015. Förutom det övergripande målet innehåller strategin sju långsiktiga mål som ständigt är aktuella, till vilka ett antal prioriterade mål knyts som ska uppnås under strategiperioden. Insatser inom de olika sakområdena för att nå målen i ANDT-strategin konkretiseras i årliga åtgärdsprogram. För att kunna mäta effekterna av insatserna kommer

regeringen under strategiperioden att bygga upp en ändamålsenlig organisation för öppna jämförelser, uppföljning och utvärdering av strategins mål.

För att nå det i ANDT-strategin uppställda långsiktiga målet att antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska är ett prioriterat mål under strategiperioden att förutsättningarna för tandvården att arbeta med tobaksprevention bör öka.

Av Budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1) framgår vidare att alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksprevention ges hög prioritet under den innevarande mandatperioden.

Tobaksprevention inom tandvården har givits hög prioritet, eftersom tandvården har erfarenhet av att tidigt identifiera ungdomar och vuxna som använder tobaksprodukter. Tandvården utgör därmed en möjlig resurs i arbetet med att förebygga tobaksbruk och sjukdom på grund av tobaksbruk. Tandvården har erfarenhet av att hjälpa personer att ändra skadliga beteenden. De kommer i kontakt med patienter innan dessa påbörjar sitt tobaksbruk eller innan de har utvecklat symptom på sjuklighet på grund av sitt tobaksbruk, vilket möjliggör ett förebyggande arbete i ett tidigt stadium. En enkätundersökning från 2006 visade att 75 % av tandläkarna och 85 % av tandhygienisterna regelbundet ställde frågor om patienternas tobaksbruk, och journalförde svaret.

Satsningen ska bygga på genomförandet av de framtida nationella riktlinjerna inom två områden, riktlinjerna för vuxentandvård som inkluderar frågor om stöd till vuxna att sluta röka och de framtida nationella riktlinjerna för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande metoder. Det är angeläget att involvera idéburna organisationer och den ideella sektorn i genomförandet av åtgärderna, så att den kompetens dessa organisationer besitter kan tas tillvara.

Regeringens avsikt är att satsningen ska pågå till och med 2014. Förutsatt att riksdagen beviljar medel för ändamålet avser regeringen att avsätta medel till Socialstyrelsens del av uppdraget med 2 732 000 kronor för år 2012, 851 000 kronor för år 2013 och 921 000 kronor för år 2014 och till Statens folkhälsoinstitutets del av uppdraget med 410 000 kronor för år 2012.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Maria Renström

Likalydande till

Statens folkhälsoinstitut
Kammarkollegiet

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EK
Regeringskansliets internrevision
Socialutskottet
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Sveriges Kommuner och Landsting